

Jegyzőkönyv

Készült: Kétsoprony község Képviselőtestületének 2014. július 15-én 07:00 órakor tartott ülésén.

Az ülés helye: Községháza, tanácskozóterem

Jelen vannak: Völgyi Sándor - polgármester,
                          Adamcsik László,
                          Leszko István,
                          Kovács Béláné
                          Szász Istvánné,
                          Szigeti János,
                          Vargáné Petrovszki Ildikó - képviselők.
                          Surinné Szász Margit - jegyző.

Völgyi Sándor polgármester:

Üdvözlí a megjelenteket. Megállapítja, hogy az ülés határozatképes és megnyitja. Javaslatára alapján,- mellyel a Képviselőtestület egyetért - az alábbi napirendek kerülnek megtárgyalásra:

1. Civil szervezetek 2014. évi támogatása
Előadó: Völgyi Sándor polgármester
2. A „Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program” önerő igazolásához meghozott 1/2014. (I.24.) Kt. határozat módosítása
Előadó: Völgyi Sándor polgármester
3. Fenntarthatósági terv elfogadása
Előadó: Surinné Szász Margit jegyző
4. Kötelező felvételt biztosító óvodai körzethatár meghatározása
Előadó: Surinné Szász Margit jegyző
5. Egyéb ügyek, bejelentések
Előadó: Völgyi Sándor polgármester

1.- Napirend;

Tárgy: Civil szervezetek 2014. évi támogatása

Völgyi Sándor polgármester:

Emlékezteti a Képviselőket, hogy erről a napirendről már a májusi ülésen tárgyalt a testület, de nem került határozatba foglalva. Elmondja, hogy ezen támogatási összegek a költségvetésben előirányzatként szerepelnek. 2014 évi támogatások az alábbiak szerint kerültek meghatározásra az előző ülésen:

- a Rákóczi Sportegyesület 990 e Ft,
- a Guzsalyas Km. Alapítvány 440 e Ft,
- a Nagycsaládosok Egyesülete 400 e Ft,
- a Vöröskereszt helyi szervezete 165 e Ft,
- a Polgárőr Egyesület 154 e Ft,
- a Rosicka Citerazenekar 80 e Ft,
- a Horenka népdalkör 150 e Ft

Kérdés, hozzászólás: -

Völgyi Sándor polgármester:

Szavazást rendel el a Civil szervezetek 2014.évi támogatása tárgyában, melynek eredményeképpen a Képviselőtestület 7 igen szavazattal – ellenszavazat és tartózkodás nélkül – az alábbi határozatot hozza:

19/2014. (VII.15.)

Önkormányzati határozat

Kétsoprony község Képviselőtestülete a helyi civil szervezetek 2014. évi támogatását az alábbiak szerint állapítja meg:

Rákóczi Sportegyesület:	990 e Ft,
Guzsalyas Képzőműv. Alapítvány:	440 e Ft,
Nagycsaládosok Egyesülete:	400 e Ft,
Vöröskereszt helyi Szervezete:	165 e Ft,
Polgárőr Egyesület:	154 e Ft,
Rosicka Citerazenekar:	80 e Ft,
Horenka Népdalkör:	150 e Ft

Utasítja a polgármestert az ezzel kapcsolatos, további szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Völgyi Sándor polgármester

Határidő: azonnal

2.- Napirend;

Tárgy: A „Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program” önerő igazolásához meghozott 1/2014. (I.24.) Kt. határozat módosítása

Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

Völgyi Sándor polgármester:

Elmondja, hogy a Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program című projekt önerő vonatkozásában meghozott januári határozatát kell módosítania a testületnek, a vonatkozó kormányhatározatnak megfelelően. Így a vállalat önrész összege 616.154,- Ft-tal fog csökkenni.

Ismerteti a határozati javaslatot:

Önkormányzati határozati javaslat

Kétsoprony község Képviselőtestülete „**Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program**” című támogatott nagyprojekt önerőjének igazolását az alábbiak szerint fogadja el:

A projekt címe: Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program

Pályázati azonosító jel: KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009

A projekt megvalósítási helyszíne: Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar megye

A pályázati konstrukció száma: KEOP-1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás

A projektnek az **1746/2013.(X. 17.) [Támogatási szerződés 1. sz. módosítása]** és az **1937/2013.(XII. 13.) Korm. határozatnak [Támogatási szerződés 2. sz. módosítása]**, továbbá **1186/2014.(III. 28.) Korm. határozatnak [Támogatási szerződés 3. sz. módosítása]**, megfelelően a támogatás szempontjából elszámolható nettó összköltsége a **Támogatási szerződés 3. sz. módosításával** megegyezően: **38.060.344.909,- Ft.** A támogatás mértéke a projekt elszámolható nettó összköltségének a **88,967950% –a**, de legfeljebb **33.861.508.628,- Ft.** A projekt **teljes költségére** vonatkozó önkormányzati önrész mindösszesen: **4.198.836.281,- Ft**, amelynek 100% –ára a projektben részt vevő hatvanhat önkormányzat a BM EU Önerő Alap támogatását kívánja igénybe venni.

Kötelezettséget vállal arra vonatkozóan, hogy a **KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009 azonosító számú projekt rá jutó önkormányzati önrész összegét** a 2014. és a 2015. évi költségvetési rendeletében az alábbiak szerint elkülöníti.

	Az önkormányzatra jutó összes saját forrás (forint)	2014. év (forint)	2015. év (forint)
Gerendás község Önkormányzata	13.016.312.-	8.714.848.-	4.301.544

Az 1/2014.(I.24.) Önkormányzati határozat hatályát veszti.

Felelős: Völgyi Sándor polgármester
Határidő: azonnal.

Kérdés, hozzászólás: -

Völgyi Sándor polgármester:

Szavazást rendel el a „Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program” című támogatott projekt önerejének módosításáról a határozati javaslatban ismertetettek szerint, melynek eredményeképpen a Képviselőtestület - 6 igen szavazattal és 1 tartózkodással - az alábbi határozatot hozza:

20/2014. (VII.15.)

Önkormányzati határozat

Kétsoprony község Képviselőtestülete „**Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program**” című támogatott nagyprojekt önerejének igazolását az alábbiak szerint fogadja el:

A projekt címe: Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program

Pályázati azonosító jel: KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009

A projekt megvalósítási helyszíne: Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar megye

A pályázati konstrukció száma: KEOP-1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás

A projektnek az **1746/2013.(X. 17.) [Támogatási szerződés 1. sz. módosítása]** és az **1937/2013.(XII. 13.) Korm. határozatnak [Támogatási szerződés 2. sz. módosítása]**, továbbá **1186/2014.(III. 28.) Korm.**

határozatnak [Támogatási szerződés 3. sz. módosítása], megfelelően a támogatás szempontjából elszámolható nettó összköltsége a **Támogatási szerződés 3. sz. módosításával** megegyezően: **38.060.344.909,- Ft.** A támogatás mértéke a projekt elszámolható nettó összköltségének a **88,967950% –a,** de legfeljebb **33.861.508.628,- Ft.**A projekt **teljes költségére** vonatkozó önkormányzati önrész mindösszesen: **4.198.836.281,- Ft,** amelynek 100% –ára a projektben részt vevő hatvanhat önkormányzat a BM EU Önerő Alap támogatását kívánja igénybe venni.

Kötelezettséget vállal arra vonatkozóan, hogy a **KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009 azonosító számú projekt rá jutó önkormányzati önrész összegét** a 2014. és a 2015. évi költségvetési rendeletében az alábbiak szerint elkülöníti.

	Az önkormányzatra jutó összes saját forrás (forint)	2014. év (forint)	2015. év (forint)
Gerendás község Önkormányzata	13.016.392.-	8.714.848.--	4.301.544.-

Az 1/2014.(I.24.) Önkormányzati határozat hatályát veszti.

Felelős: Völgyi Sándor polgármester
Határidő: azonnal.

3.- Napirend;

Tárgy: Fenntarthatósági terv elfogadása

Írásos anyag a jegyzőkönyv melléklete.

Surinné Szász Margit jegyző:

Tájékoztatja a képviselőtestületet, hogy az orvosi rendelőre teljesített „Kétsopronyi egészségügyi intézmények akadálymentesítése” projekt, záró helyszíni vizsgálata folyamatban van – „Záró után követéses helyszíni ellenőrzés”. Az ellenőrzés oka: a projekt fenntartási kötelezettség teljesítésének, valamint a Támogatási Szerződésben fenntartási időszakra vállalt mutatók teljesülésének vizsgálata. Vagyis nem műszaki, vagy pénzügyi ellenőrzés történik, hanem horizontális politikákkal kapcsolatos tevékenységek ellenőrzése, valamint a környezeti fenntarthatóság. A támogatásban történt vállalás szerint kellett készíteni egy Fenntarthatósági tervet, melyet a kiadott anyaggal azonosan kér megvitatást követően elfogadni. Ezt szükséges az elszámoláshoz mellékelni.

Kérdés, hozzászólás: -

Völgyi Sándor polgármester:

Szavazást rendel el Kétsoprony Község Fenntarthatósági terve elfogadása tárgyában, melynek eredményeképpen a Képviselőtestület 7 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

21/2014. (VII.15.)

Önkormányzati határozat

Kétsoprony Község Képviselőtestülete Kétsoprony Község Fenntarthatósági tervét az előterjesztés szerint elfogadja.

Felelős: Völgyi Sándor polgármester

Határidő: azonnal

4.- Napirend;

Tárgy: Kötelező felvételt biztosító óvodai körzethatár meghatározása

Surinné Szász Margit jegyző:

Ismerteti a Képviselőtestülettel az Oktatási Hivatal Tanügy-igazgatási és Területi Koordinációs Főosztálya által megküldött levélét, mely szerint a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdése értelmében az önkormányzatnak meg kell határozniuk az óvodai felvételi körzethatárokat, melyet nem elegendő a helyben szokásos módon kihirdetni, hanem az erről szóló döntést meg kell küldeni a köznevelés információs rendszerbe (KIR). Mint mindenki által ismeretes, Kétsoprony község illetékességi területén egy óvoda működik, így értelemszerűen az óvodai felvételi körzethatár Kétsoprony közigazgatási területével megegyezik. Kéri ennek határozatba foglalását.

Kérdés, hozzászólás: -

Szavazást rendel el az óvodai felvételi körzethatár meghatározása tárgyában, melynek eredményeképpen a Képviselőtestület 7 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

22/2014. (VIII.15.)

Önkormányzati határozat

Kétsoprony Község Képviselőtestülete a kötelező felvételt biztosító kétsopronyi Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai körzethatárát,

**Kétsoprony község közigazgatási határával egyezően
állapítja meg.**

Felelős: Völgyi Sándor polgármester

Határidő: azonnal

5.- Napirend;

Tárgy: Egyéb ügyek, bejelentések

Völgyi Sándor polgármester:

- 1) Tájékoztatja a képviselőket a Körös-Vidéki Vízügyi Hatóság végzéséről, mely az önkormányzati belvízelvezető csatornák vízjogi üzemeltetési engedély módosítási, illetve vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárásában történő hiánypótlásra történő felhívásáról, valamint díjfizetési kötelezettségről szól. Mint ismeretes ezek az 1972-ben épült csatornák 1992-ig a Rákóczi Mezőgazdasági Szövetkezet tulajdonában voltak, melyet akkor megkapott az önkormányzat. Ennek elindult az engedélyezési eljárása, amelybe szerették volna bevonni azokat a csatornákat, amelyek 1999 után épültek (Széles utca – nyárfás, Mikszáth u. – Vasas dűlő, a 44-es főútról lefolyó csatorna). Ez utóbbiakat nem sikerült az előzőekkel együtt engedélyeztetni, hanem ezt külön eljárás keretében lesz szükséges megtenni. Az engedélyezési eljárási díj 200.000,- Ft.
- 2) Tájékoztatja a képviselőket, hogy a Békés Megyei Vízművek felajánlott az önkormányzat részére egy ivóvíz dísz kutat. Azért, hogy ne kelljen a burkolt piacteret megbontani, javasolja a kút elhelyezését a szövetkezet előtti parkba elhelyezni, minél közelebb a piactérhez.
- 3) A KEOP keretén belül hamarosan kiírásra kerül egy energia-pályázat. A művelődési házat lehetne ebbe bevonni, pl. napelemek elhelyezése a tetőre.
- 4) A belterületi utak felújítása elkezdődött. A kivitelező a Békés Drén Kft. megbízásából a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Az árajánlat ~ 14.900 e Ft-ról szól.
- 5) A közbiztonság növelését szolgáló önkormányzati fejlesztések támogatásán belül történő kamerarendszer kivitelezése is folyamatban van. 9.800 e Ft vissza nem térítendő támogatást nyert az önkormányzat a Belügyminisztérium ezen pályázatán. 14 kamera kerül telepítésre a támogatási szerződésben foglaltak alapján. A kamerarendszer központja a polgármesteri hivatalban lesz elhelyezve.
- 6) A költségvetésben elkülönítésre került 800 e Ft, az orvosi rendelő műszerbeszerzésére, valamint felújítására. A megvásárolt műszerek ára 700 e Ft volt. A doktor úr, valamint az asszisztense szeretnének még új bútorzatot is, amelynek az értéke összesen kb. 250-300 e Ft. Egyeztet a pénzügyi kollégával, hogy van e erre a célra tartalék, amiből fedezni lehetne a költségeket.
- 7) Érkezett egy megkeresés ifj. Laurinyecz János részéről. Ő megvásárolt egy Jánosik utcai ingatlant, mely előtt szeretne járdát építeni, amihez kérte az önkormányzat segítségét. A belterületen történő járdaépítések során 80 – 20 %-ban vállal költséget az önkormányzat (önkorm. – tulajdonos), ennek megfelelően a szükséges anyag biztosítva lett.
- 8) Több jelzés érkezett, miszerint szeretnék zárttá tenni az utcákon lévő belvízelvezető csatornát. A szakemberek sem tudtak ebben egységesen állást

foglalni. Sokkal nehezebb a tisztántartása a csatornáknak ha zárt, de több helyen igen mély, így megéri a lakosokat is. Véleménye szerint szükséges lenne erről az elkövetkezendő időben egy egységes rendelet alkotni.

- 9) Az augusztus 20-i programok elő-programjai közül a „Zárd a napot futással” elkezdődött. Hamarosan a bajnokságok elő-játszmái is kezdődnek. A Szent István falunapok 2014-ben egy napos lesz. reggel 9-től falufutás, majd mise, délután Folklor fesztivál 15 fellépő együttesel, melynek a megnyitója Vantara Gyula országgyűlési képviselő lesz; lesznek gyerekprogramok, majd este fellép Péter-Szabó Szilvia és a Desperado együttes. Az estét tűzijáték zárja.
- 10)Érkezett egy kérelem a Horenka népdalkörtől. Kaptak egy szlovákiai meghívást (augusztus 22-23.). Egy éjszakát a vendéglátó fizet, egyet pedig maguk. Az útiköltséghez kértek önkormányzati támogatást. Véleménye szerint erről még ne döntsön a testület, mert meg kell beszélni a pénzügyi kollégánövel mennyi tartalék van a költségvetésben.
- 11)Október 5-én lesznek az önkormányzati választások. Elmondja, hogy augusztus 21-től szeptember 1-ig lehet a támogatókat gyűjteni azoknak, akik indulni szeretnének.
- 12)Kerékpárút kivitelezése: a Békés Drén Kft. módosítani kívánja a kivitelezési határidőt, két hónappal. Az eredeti határidő: 2014. augusztus 23. volt.
- 13)Tájékoztatja a képviselőket, hogy az utóbbi másfél évben a hivatali dolgozókon kívül a jegyzőnek is megduplázódtak a feladatai. Véleménye szerint szükséges lenne egy aljegyző foglalkoztatása, mert a két település igazgatása egy személynek nagyon sok, kiváltképp úgy, a gyakorlott ügyintéző helyett a hatósági munka is feladatát képezi, s az utóbbi időben heti szintűek a különböző ellenőrzések és vizsgálatok, adatszolgáltatások.
- 14)Iskola-kérdés: erre a tanévre úgy oldotta meg az iskolavezetés a létszámproblémát, hogy a tanárok 80 %-os részmunkaidőben dolgoznak. Önálló osztályok maradnak, csak a készségtárgyak oktatása kerül összevonásra.
- 15)Tájékoztatást ad arról, hogy a belvízelvezető csatorna építése során nagy valószínűséggel 6 m2 területet szükséges vásárolni egy magántulajdonú építési telekből, mivel a csatorna nyomvonala a telekből vesz el területet.

Egyéb bejelentés hiányában a polgármester az ülést berekeszti.

Völgyi Sándor
polgármester

Surinné Szász Margit
jegyző

M E G H Í V Ó

Értesítem, hogy Kétsoprony Község Képviselőtestülete **2014. július 15-én (kedden) 7:00 órakor** ülést tart, amelyre meghívom.

A tanácskozás helye: Községháza tanácskozóterme.

N A P I R E N D :

Tárgy:

Előadó:

1. Civil szervezetek 2014. évi támogatása	Völgyi Sándor polgármester
2. A „Békés Megyei Ivóvízminőség-javító Program” önerő igazolásához meghozott 1/2014 (I.24.) Kt. határozat módosítása	Völgyi Sándor polgármester
3. Fenntarthatósági terv elfogadása	Surinné Szász Margit jegyző
4. Kötelező felvételt biztosító óvodai körzethatár meghatározása	Surinné Szász Margit jegyző
5. Egyéb ügyek, bejelentések	Völgyi Sándor polgármester

A napirend fontosságára tekintettel megjelenésére feltétlen számítok.

Kétsoprony, 2014. július 07.

JELENLÉTI ÍV

Készül Kétsoprony Község Képviselőtestületének 2014. július 15-én 7:00 órakor tartott ülésén.

Völgyi Sándor polgármester

Völgyi Sándor

Adamcsik László képviselő

Adamcsik László

Kovács Béláné képviselő

Kovács Béláné

Leszki István képviselő

Leszki István

Szász Istvánné képviselő

Szász Istvánné

Ifj. Szigeti János képviselő

Ifj. Szigeti János

Vargáné Petrovszki Ildikó képviselő

Vargáné Petrovszki Ildikó

Meghívottak:

Surinné Szász Margit jegyző

Surinné Szász Margit

Zelenyánszki Jánosné SZÖ elnökh.

Zelenyánszki Jánosné SZÖ elnökh.

_____

_____

_____

_____

Előterjesztés

Kétsoprony község Képviselőtestületének 2014. július 15-én tartandó ülésének napirendjéhez:

Tárgy: A „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” önerő igazolása tárgyában hozott 1/2014.(I.24.) Képviselő –testületi határozat módosítása.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kétsoprony község Önkormányzata 2014. január 24 napján megtartott ülésén az **1/2014. (I.24.)** számú határozatában döntött arról, hogy elfogadja a „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” című támogatott nagyprojekt önerőjének igazolását a **Támogatási szerződés 2. sz. módosításának** megfelelően, az alábbiak szerint:

A Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar megyékben megvalósuló KEOP-1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás projektnek a támogatás szempontjából elszámolható nettó összköltsége a Támogatási szerződéssel 2. sz. módosításával megegyezően: 38.060.344.909,- Ft, míg a támogatás mértéke a projekt elszámolható összköltségének a 88,445729 % -a, de legfeljebb 33.662.749.515,- Ft. A projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önrész mindösszesen: 4.397.595.394,- Ft, mely összegre a 19/2013. (V.22.) BM rendelet szerint a „KÖZÉP-BÉKÉSI TÉRSÉG” Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás [Gesztor: Békéscsaba Megyei Jogú Város] a Békés Megyei Önkormányzatok Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásainak Konzorciumához tartozó hatvanhat önkormányzat nevében pályázatot nyújtott be 2014. február 21. –én /Belügyminisztérium *Önkormányzati Gazdasági Főosztály*/ a saját forrás BM EU Önerő Alapból történő 100% –os támogatására.

A hivatkozott döntés alapján kötelezettséget vállalt arra, hogy a **KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009** azonosító számú projekt önkormányzati önrészeként a **2014.** évi költségvetésében 8.852.788.-Ft, a **2015.** évi költségvetésében 4.779.758.-Ft, **összesen 13.632.546.-Ft** összeget elkülönít.

Időközben a Kormány az **1186/2014. (III. 28.) Korm. határozatában** a **KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009** azonosító számú „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” című nagyprojekt támogatási intenzitás növelésének a jóváhagyásáról döntött („a változások értelmében azonos elszámolható költséggel növekszik a támogatási intenzitás és a projekt támogatási összege, ugyanakkor **csökken a kedvezményezett terhelő önerő**”), továbbá hozzájárult, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a projekt **Támogatási szerződésének 3. sz. módosításához** szükséges intézkedéseket megtegye.

A fenti **Kormány határozatra** és a **Támogatási szerződés 3. sz. módosítására** figyelemmel az előterjesztés mellékletét képezi az **M/41/2014 iktatószámú** kimutatás, amely az érintett hatvanhat önkormányzatra vonatkozóan tételesen mutatja be az önkormányzatokra jutó önerők összegét, az átlagos vízigény [$\text{m}^3/\text{év}$] alapján megosztva. Ebből megállapítható, hogy Kétsoprony községre **összesen** (2014/2015. év) 13.016.392.-Ft önerő jut.

A vállalt önrész összegének a változása (csökkenése) miatt szükséges a Képviselőtestület **1/2014.(I.24.) Kt.** számú határozatának módosítása.

Tisztelt Képviselőtestület!

A fentiek miatt kérem a határozati javaslat elfogadását.
Kétsoprony, 2014. július hó

Előterjesztés

Kétsoprony község Képviselőtestületének 2014. július 15-én tartandó ülésének napirendjéhez:

Tárgy: A „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” önerő igazolása tárgyában hozott 1/2014.(I.24.) Képviselő –testületi határozat módosítása.

Tisztelt Képviselőtestület!

Kétsoprony község Önkormányzata 2014. január 24 napján megtartott ülésén az 1/2014. (I.24.) számú határozatában döntött arról, hogy elfogadja a „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” című támogatott nagyprojekt önerőjének igazolását a **Támogatási szerződés 2. sz. módosításának** megfelelően, az alábbiak szerint:

A Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar megyékben megvalósuló KEOP-1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás projektnek a támogatás szempontjából elszámolható nettó összköltsége a Támogatási szerződéssel 2. sz. módosításával megegyezően: 38.060.344.909,- Ft, míg a támogatás mértéke a projekt elszámolható összköltségének a 88,445729 % -a, de legfeljebb 33.662.749.515,- Ft. A projekt teljes költségére vonatkozó önkormányzati önrész mindösszesen: 4.397.595.394,- Ft, mely összegre a 19/2013. (V.22.) BM rendelet szerint a „KÖZÉP-BÉKÉSI TÉRSÉG” Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulás [Gesztor: Békéscsaba Megyei Jogú Város] a Békés Megyei Önkormányzatok Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulásainak Konzorciumához tartozó hatvanhat önkormányzat nevében pályázatot nyújtott be 2014. február 21. –én /*Belügyminisztérium Önkormányzati Gazdasági Főosztály*/ a saját forrás BM EU Önerő Alapból történő 100% –os támogatására.

A hivatkozott döntés alapján kötelezettséget vállalt arra, hogy a **KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009** azonosító számú projekt önkormányzati önrészeként a **2014. évi költségvetésében 8.852.788.-Ft,** a **2015. évi költségvetésében 4.779.758.-Ft,** összesen **13.632.546.-Ft** összeget elkülönít.

Időközben a Kormány az 1186/2014. (III. 28.) Korm. határozatában a KEOP-1.3.0/09-11-2012-0009 azonosító számú „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program” című nagyprojekt támogatási intenzitás növelésének a jóváhagyásáról döntött („a változások értelmében azonos elszámolható költséggel növekszik a támogatási intenzitás és a projekt támogatási összege, ugyanakkor csökken a kedvezményezett terhelő önerő”), továbbá hozzájárult, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a projekt Támogatási szerződésének 3. sz. módosításához szükséges intézkedéseket megtegye.

A fenti **Kormány határozatra** és a **Támogatási szerződés 3. sz. módosítására** figyelemmel az előterjesztés mellékletét képezi az **M/41/2014 iktatószámú** kimutatás, amely az érintett hatvanhat önkormányzatra vonatkozóan tételesen mutatja be az önkormányzatokra jutó önerők összegét, az átlagos vízigény [m³/év] alapján megosztva. Ebből megállapítható, hogy Kétsoprony községre **összesen** (2014/2015. év) 13.016.392.-Ft önerő jut.

A vállalt önrész összegének a változása (csökkenése) miatt szükséges a Képviselőtestület **1/2014.(I.24.) Kt.** számú határozatának módosítása.

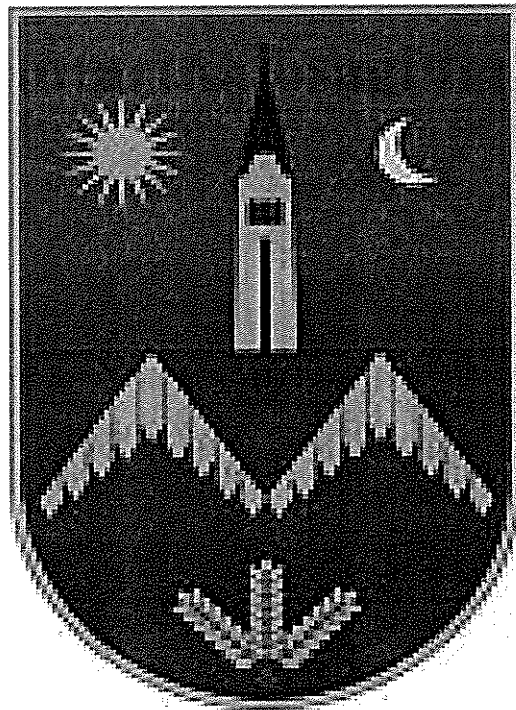
Tisztelt Képviselőtestületet!

A fentiek miatt kérem a határozati javaslat elfogadását.
Kétsoprony, 2014. július hó

KÉTSOPRONY KÖZSÉG

Fenntarthatósági terve

Kétsoprony Község Önkormányzata

2013.

1.	Bevezető - Előzmények	<u>3</u>
2.	Környezeti és környezetvédelmi helyzetkép	<u>4</u>
2.1.	A környezeti elemek állapota.....	<u>5</u>
2.1.1.	Levegő	<u>5</u>
2.1.2.	Vizek	<u>6</u>
2.1.2.1.	Felszíni vizek	<u>6</u>
2.1.2.2.	Felszín alatti vizek	<u>7</u>
2.1.2.3.	Vízminőségi adatok	<u>7</u>
2.1.2.4.	Csapadékvíz elvezetés	<u>7</u>
2.1.3.	A szennyvíz elvezetése:	<u>7</u>
2.1.4.	Föld	<u>8</u>
2.1.5.	Természetvédelem	<u>8</u>
2.2.	Település és épített környezet	<u>9</u>
2.2.1.	Infrastruktúra.....	<u>9</u>
2.2.1.1.	Úthálózat	<u>9</u>
2.2.2.	Köztisztaság, hulladékkezelés.....	<u>9</u>
2.2.3.	Épített környezet	<u>10</u>
2.2.4.	A lakosság tudatformálása	<u>10</u>
3.	Fenntarthatósági tervek és célok	<u>10</u>
3.1.	Épített környezet védelme, a települési környezet tisztasága	<u>11</u>
3.1.1.	Zaj- és rezgés elleni védelem.....	<u>11</u>
3.1.2.	Levegőtisztaság védelem	<u>12</u>
3.2.	Ivóvízellátás	<u>13</u>
3.3.	Energiagazdálkodás	<u>14</u>
3.4.	Zöldterület-gazdálkodás.....	<u>14</u>
3.5.	Természeti és építészeti értékek védelme	<u>15</u>
3.6.	Helyi közlekedésszervezés.....	<u>15</u>
3.7.	Az épített környezet védelme.....	<u>16</u>
4.	Összegzés	<u>16</u>
5.	Záradék	<u>17</u>

I. BEVEZETŐ - ELŐZMÉNYEK

A fenntartható fejlődés lényege: olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével – a FF fogalmában tehát a gazdasági, társadalmi fejlődést egységben kell értelmezni az ökológiai fenntarthatósággal (Szlávik 2004.)

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt. 1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Local Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. Ezzel a modellel - általános „receptúrával” - a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „LA 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A fenntartható fejlődés nemzeti stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- (a) a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- (b) a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- (c) környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

A FF környezeti szempontjainak figyelembe vétele az Európa Unió keretében benyújtott pályázatoknál:

Az Európa Unió projekt tervezésekor javasolt eljárás a környezeti fenntarthatóságra történő hivatkozás és az azt szolgáló tervezett, gyakorlati törekvések bemutatása: ezért a pályázónak a környezeti fenntarthatóság elvének érvényesítését a pályázati dokumentáció egészében (célok, tevékenységek és eredmények stb.) érvényre kell juttatnia. A környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységét összefoglalóan is értékelnie kell a pályázati adatlap megfelelő pontjaiban. A FF reális és ténylegesen érvényesíthető szempontjainak pályázatba történő megfelelő beépítése így "versenyelőnyt" jelent a pályázat elbírálása során.

Előzmények

Kétsoprony Község Önkormányzata támogatást nyert az „AKADÁLYMENTESÍTÉS” című DAOP-2007-4.3.1. pályázati kiírás keretében. Ezen projekt mellett az Önkormányzatnak több olyan fejlesztése fut vagy futott, amely a fenntarthatósági elveket követi, így ezen projektek is indokoltá tették ezen Fenntarthatósági Terv elkészültét.

A Község fontos feladatának tekinti a fenntarthatóság elvének érvényesítését, mind a saját működésére, mind a település lakóinak életére vonatkoztatva. A lakosság életét a közszolgáltatások megfelelő fenntarthatósági elvek mentén történő teljesítésével igyekeznek befolyásolni és elérni azt, hogy a hétköznapi fontos szempontjává váljon a fenntarthatóság és a „riói elvek”, valamint a „liszaboni elvek” érvényesítése.

2. KÖRNYEZETI ÉS KÖRNYEZETVÉDELMI HELYZETKÉP

A jelen terv megalapozásához szükséges a környezeti állapot felmérése, a kialakult helyzet értékelése a problémák azonosításához és jellegük, súlyosságuk, megoldási lehetőségeik megítéléséhez.

Meg kell vizsgálni, hogy a települések környezete és azok egyes részei tartalmaznak-e környezetvédelmi mulasztásokat. Ezek, valamint a környezetminőségi adatok, fejlesztésekkel összefüggő információk jó háttérrel szolgálnak a helyzet-értékeléshez, a megoldást igénylő problémák azonosításához. Figyelnünk kell a települések környezetfejlesztési tervére, általános rendezési tervére és az egyes rendezésekre, tartalmaznak-e fenntarthatósággal kapcsolatos részeket

Kiemelten fontos környezetvédelmi céloknak az alábbiakat tekintjük:

- A hulladékok kezelésének korszerűsítése
- Szennyvízcsatorna-hálózat fejlesztése
- Felszín alatti vizeket veszélyeztető tevékenységek visszaszorítása

A község környezetfejlesztési programja, és a község általános rendezési terve is tartalmaznak környezetvédelmi munkarészeket.

2.1. A környezeti elemek állapota

2.1.1. Levegő

Magyarország levegőminőségi helyzete – az utóbbi évtizedekben, a nagy mennyiségben kibocsátott „hagyományos” légszennyező anyagok emissziójának csökkenése ellenére – sok területen még mindig nem kielégítő.

A levegő minőségét a természeti tényezők mellett (talajviszonyok, uralkodó szélirány, csapadék, stb.) elsősorban a mezőgazdálkodás, a szolgáltatóipar, a közlekedés, valamint a lakossági tüzelés határozza meg. A mezőgazdaság főleg a gyér növény-borítottságú időszakokban zajló kiporzással és az állattartó telepek szag- és bűzhatásával szennyezi a levegőt.

A kémiai légszennyező összetevők vonatkozásában a település levegője nem kifogásolható.

A fűtőkorszerűsítés után már csak a kerti hulladékok időszakos égetéséből származó szennyező anyagok megszüntetése vár megoldásra.

A település területén – a hatóságokhoz benyújtott bevallások alapján – jelenleg nincs határérték feletti emissziójú légszennyező forrás. A légszennyezés csökkentése érdekében, légszennyezés tűrő és nagy levegő szűrő fák ültetése folyamatban van. A település levegője tiszta, ezt meg kell őrizni úgy, hogy a szennyezéssel járó beruházásokat még a környezetünkben is el kell kerülni.

A településen az alábbi forrásokból származhatnak légszennyező anyagok:

- lakóházak, intézmények fűtése
- mezőgazdasági tevékenység
- közúti járműforgalom

Fűtésből származó légszennyezés:

A településen a vezetékes gázellátás a belterületen biztosított. A településen élőknek 1986. október 15-e óta lehetőségük van a vezetékes gázszolgáltatásba való bekapcsolódásra. A vezetékes gázellátásba 358 lakóház és a településen található 28 intézmény is bekapcsolódott. (Forrás: Égáz-Dégáz Gázszolgáltató Zrt.) A gázellátásba bekötött kertesi családi házak jelentős részénél jellemző a kiegészítő vegyes tüzelés. Az intézményeknél gáztüzelés, illetve vegyes tüzelés van.

Gazdasági tevékenységből származó légszennyezés:

Jelentős légszennyező hatást okozó üzemi telephely nincs, a külterületen meglévő üzemek jellemzően nem jelentenek terhelő hatást a környezetre (Takarmánykeverő, gabonataroló stb.) Illékony szerves oldószereket (VOC) felhasználó, jelentősebb üzemi telephely nincs. A külterületi állattartó telepeknél az almos- és hígrágyából származó bűzhatás időszakosan jelentkezik.

Környezeti levegőminőség (immisszió):

A településen immissziós mérőállomás nem működik. A légszennyező források alapján becsülhető, hogy tartósan nem fordul elő határértéket meghaladó légszennyezettség, egyik szennyezőanyag esetében sem.

Békés megyében általában jellemző, hogy a szálló és ülepedő por koncentrációja – az időjárási viszonyoktól függően – esetenként meghaladja a határértéket. A megnövekedett porterhelés jellemzően közlekedési és mezőgazdasági eredetű. A burkolatlan utak, a szántóföldi művelésű területek nagy aránya, a kevés erdőterület, a védőfasorok hiánya egyaránt közrejátszik ennek alakulásában. A gázfűtés elterjedésével a tüzelésből származó szilárd légszennyező anyagok mennyisége ma már kevésbé jelentős. Az ólmozatlan benzin használatának köszönhetően, 1998 óta a szálló poron belüli ólomtartalom a kimutathatósági határ közelébe csökkent.

A területre általánosan jellemző levegőminőségi probléma az allergiát okozó pollenek időszakosan megemelkedő koncentrációja, melyek közül parlagfű pollen az egyik kritikus anyag. A gyommentesítés, a dűlőutak, árkok környezetének rendben tartása enyhíthet a problémán.

Belterületen fásítás, külterületi közlekedési és dűlőutak mentén a fasorok helyreállítása, újak telepítése folyamatos. A környezeti levegő minőségének javítása és az Alföldön jellemző porterhelés csökkentése érdekében is fontos az út menti fasorok, a mezőgazdasági területet tagoló erdősávok, erdőfoltok megóvása, helyreállítása.

Ipari, gazdasági létesítmények tervezése, engedélyezése során figyelembe kell venni a levegőtisztaság-védelemre vonatkozó előírásokat és az eljárásba be kell vonni a környezetvédelmi hatóságot.

2.1.2. Vizek

2.1.2.1. Felszíni vizek

Kétsopronyban felszíni vízfolyás nem található, az egyetlen homokbánya a helyi Rákóczi Mg. Szövetkezet tulajdonában, a 032/13. hrsz. alatt 3 ha 925 m² területen a szövetkezet működteti. A bánya a szükséges engedéllyel, - mely működtetéséhez szükséges – rendelkezik.

2.1.2.2. Felszín alatti vizek:

A település felszín alatti víz szempontjából a 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet melléklete [7/2005. (III.1.) KvVM rendelet által módosítva] :

Település érzékenységi besorolása: Érzékeny terület

A település az ivóvizet a Közép-Békési Regionális Vízügyi Rendszerrel, távvezetéken kapja. A beérkező, elhasznált víz végső soron a település alatt gyűlik fel, amit a talajvízszint emelkedése is jelen, és amely a 2000. évi belvízhelyzet során igen komoly problémákat okozott.

A fentiek miatt is nagyon komoly probléma – elsődlegességet élvez – a község szennyvízhálózatának minél hamarabbi kiépítése a belterületen.

2.1.2.3. *Vízminőségi adatok:*

Hőmérséklet	pH	Ammóniumion	Nitrit	Nitrát
°C	-	mg/l	mg/l	mg/l
14,34	8,18	0,44	0,01	0,00
Arzén	Vas	Mangán	Szabad aktív klór	Kötött aktív klór
µg/l	µg/l	µg/l	mg/l	mg/l
6,03	20,50	57,13	0,00	0,03
Összes aktív klór	Bromoform	Dibrom-klór-metán	Diklór-bróm-metán	Kloroform
mg/l	µg/l	µg/l	µg/l	µg/l
0,03	0,00	0,00	0,00	0,00
Összes trihalometán	Összes keménység	Fajlagos elektromos vezetőképesség	Kémiai oxigénigény (permanganátos)	szerves szén TOC
µg/l	mg/l CaO	µS/cm	mg/l	mg/l
0,00	70,00	348,00	1,42	1,53
Zavarosság	m-Lúgosság	p-lúgosság	Klorid	Szulfát
NTU	mmol/l	mmol/l	mg/l	mg/l
0,56	3,61	0,00	13,60	0,00

2.1.2.4. *Csapadékvíz elvezetés:*

A település belterületén a csapadékvíz-elvezetés nyílt árokrendszerű. A rendszer 2 öblözetből áll, melyek a jellemző domborzati viszonyok és gravitációs elvezetési lehetőségek, valamint a meglévő csapadékvíz gyűjtők alapján lettek kialakítva. Karbantartásukat az önkormányzat végzi, ennek a munkának az eredménye az, hogy olyan csapadékvíz-elvezetési viszonyokat sikerült létrehozni a településen, amelyek mellett kizárólag szélsőségesen csapadékos időjárás esetén van szükség belvízvédekezésre a belterületen.

2.1.3. *Szennyvíz elvezetése:*

Jelenleg a településen kiépített szennyvízhálózat nincs. A kommunális szennyvíz elhelyezése – szippantással - szennyvíztelepre történő szállítással történik. A szennyvízberuházás megoldása sürgető feladat, amely anyagi-, pályázati lehetőségek, valamint a lakosság teherbíró képességének függvénye.

2.1.4. Föld

Kétsoprony Békéscsabától nyugatra – a 44-es számú főúton Szarvas felé haladva, a Kondorosig tartó útszakasz kétharmadánál – található, Békéscsaba, Csorvás, Kondoros és Kamut határában; sík vidéken, 94 Bfm. tengerszint feletti magasságban. A község közigazgatási területe 51,24 km², külterület 5023 ha, belterület 74 ha, zártkert 27 ha, lakossága 1348 fő. Önálló községgé 1952. január elsejével alakult meg. Az 1960-as években az utcái még foghíjasok voltak, de a lassanként megindult népesedés során a tanyasorok faluvá álltak össze. Az akkori hét tanyasorból álló településszerkezet a mai napig meghatározó maradt. Jelenleg a tanyasorokon élő emberek jelentős részét képezik azok a városból kimenekült emberek, akik a tanyán élésben keresnek jobb megélhetést.

A térséget is a hazánk egész területét meghatározó kontinentális éghajlat jellemzi. A szárazföldi hatások mellett azonban időszakosan mediterrán és óceáni hatások is érvényesülnek. A napsütéses órák száma meghaladja az évi kétezret. Az évi középhőmérséklet 10,5-11 Celsius fok között van. Éghajlata az utóbbi években igen változatosá vált. Telente a -20 fokos hőmérséklet, illetve nyaranta a 35-40 fokos forróság sem ritka. A csapadék mennyisége évi 500-600 milliméter, egyes években azonban igen rapszodikusán változik.

"Békés megye sajátossága, hogy területének nagy része mezőgazdasági művelésre alkalmas. Ezen belül dominál a szántóföldi növénytermesztés, elenyésző a gyümölcsstermő terület és viszonylag kicsi az erdősültség. Talajainak több mint felét jó minőségű csernozjom talajok alkotják." / Békés megye kistérségi komplex környezetvédelmi programja, 1.3. pont /

A kitűnő – 40 AK – minőségű termőföld adta lehetőség miatt a település ezer szállal kötődik a mezőgazdasághoz, hiszen egyidős a fejlesztésében annak idején nagy szerepet vállaló termelészövetkezettel. A település lakosai közül sokan foglalkoznak növénytermesztéssel, gazdálkodással.

2.1.5. Természetvédelem

Napjainkban egyre hangsúlyosabban vetődik fel a természeti adottságok humán értékei használatának igénye, a természetes élőhelyek, tájképi értékek védelmének szükségessége, természet-közeli állapotuk hosszú távú fenntartásának követelménye. Egyszerre kell a hasznosítás és a megőrzés – egyszóval a környezetgazdálkodás – szempontjait úgy ütköztetni, összehangolni, hogy a természeti adottságok és értékek, mint a közösség tulajdona, hosszú távon megmaradhasson, megújulhasson és szolgálhassa utódaink örömet és érdekeit. A fenntartható fejlődés elvét kell szem előtt tartani, tehát a jelenben meglévő erőforrásokat oly módon kell hasznosítani, hogy a jövő generáció számára is biztosított legyen az ezzel való gazdálkodás lehetősége.

2.2. Település és épített környezet

2.2.1. Infrastruktúra

2.2.1.1. Úthálózat

Kétsoprony község minden belterületi útja szilárd burkolattal ellátott, minden utca két oldalán szilárd burkolatú járda található, melynek kezelője az önkormányzat. A tanyasorokra kivezető utakat cseréptörmelékkel, járdalapokkal próbálja az önkormányzat „szilárdabbá” tenni. A község bekötőútja a Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezelésében van (44108).

A fenti nagyságú útállomány folyamatos karbantartást igényel, melyet az önkormányzatnak saját forrásból, valamint az esetlegesen elnyert pályázati támogatásokból kell finanszírozni. Az úthálózat karbantartása, felújítása elengedhetetlen a megfelelő műszaki állapot fenntartása érdekében.

További feladatok:

- a község úthálózatának pénzügyi lehetőségek függvényében történő felújítása
- településközpont felújítása,
- a külterületi földúthálózat rendszeres karbantartása,
- Kétsoprony-Csorvás összekötő út folyamatos karbantartása

2.2.2. Köztisztaság, hulladékkezelés

A keletkező kommunális hulladék becsült mennyisége, normatív adatok és a lakosok száma alapján számítva: kb. 2,4 to/év. A kertes, vegyes tüzelésű fűtőberendezéssel rendelkező háztartásokra jellemző, hogy az égethető hulladékok egy részét saját tüzelőberendezéseikben hasznosítják, a szerves hulladékok egy része pedig a háztáji állattartásban vagy komposztálást követően a kertekben hasznosul.

A hulladékok heti egyszeri elszállítása, a teljes belterületen biztosított. A gyűjtés kukával és zsákkal történik, a szállításhoz hulladékszállító tehergépkocsi áll rendelkezésre. Szelektív gyűjtés jelenleg a község területén az Ady utcában található. A külterületi lakott területen hulladékgyűjtő konténerek kihelyezésére került sor. A közszolgáltatást önkormányzati tulajdonú társaság, az GYOMAKÖZSZOLG Kft. látja el.

A veszélyes hulladék gyűjtése és elszállítása a közszolgáltatási szerződés keretén belül évi egy alkalommal szintén a GYOMAKÖZSZOLG Kft. közreműködésével történik.

A kommunális hulladékkezelést hosszútávon megoldja a szintén önkormányzati tulajdonú Gyomaendrődi Regionális Hulladéklerakó telep.

A korábbi hulladéklerakót rekultiválni kellett. A rekultiváció elvégzése után is szükséges a talajvízfigyelő kutak vizének időszakos ellenőrzése.

2.2.3. Épített környezet

A települési környezet az ember által mesterségesen kialakított anyagi rendszer, amelynek alapvető funkciója az ember mindennapi életéhez elengedhetetlen társadalmi szükségletek kielégítése.

A település polgárainak, a településre érkező vendégek, az átutazók közérzetét alapvetően befolyásolja a település közterületeinek, utcáinak állapota, tisztasága, rendezettsége.

Rendezett településkörnyezeti megjelenés, gondozott utcák jellemzik a települést.

A települési környezet állapotát jellemző tényezők:

- az épületek állapota, a települési infrastruktúra és a köztisztaság helyzete,
- a települési zöldfelület aránya.

2.2.4. A lakosság tudatformálása

A helyi lakosság környezethez való viszonya nem csupán a társadalmi és családi háttér függvénye, de befolyásolja a közösségi lét, illetve a települési és megyei önkormányzat környezeti stratégiája. Érdemes tehát részletesen megvizsgálni a lakossági véleményeket, illetve a társadalmi kezdeményezések célját és folyamatát. Ezzel képet kaphatunk arról, hogyan érdemes egy adott közösségben tájékoztató-tudatformáló stratégiánkat alakítani. Ebbe nem csupán a gyerek- és fiatalkori nevelés tartozik bele, hanem a közvetett, felnőttekre ható tudatformáló tevékenység is. Ez utóbbinak része a környezetvédelem területén kifejtett civil aktivitás indirekt hatása is. Az átalakuló igényekre válaszképpen fontossá vált, hogy nemcsak az egyén vagy a család szintjén, hanem a társadalom magasabb szintjein is megfogalmazódjon a mindennapi, rövid és hosszú távon tapasztalható környezeti gondokra való odafigyelés gondolata. Ezzel sosem volt gond a településen, hiszen az itt élők nagy gondot fordítanak a környezetükre, a tudatos környezetvédelemre.

Az önkormányzat kiemelt figyelmet szentel a környezeti nevelésre, annak hatékonyságára – nemcsak a rendeletek megalkotása által – hanem fásítással, lakossági szemétszedési programmal, virágos közterületek kialakításával, növelve ezáltal a települési összkép javítását. Ebben az önkormányzat példamutatása mellett nagy szerepe van az óvodai- és iskolai nevelésnek, illetve a településen működő civil szervezetek hasonló munkájának.

3. FENNTARTHATÓSÁGI TERVEK ÉS CÉLOK

Ma, amikor a természeti értékek pusztulása szinte napról napra látható, a felmelegedés nemcsak mezőgazdasági, hanem életminőségi kérdéssé is válik, még mindig nem tudunk úgy tekinteni a környezetünkre, mint értékre. Ha a jelenlegi állapotot meg tudjuk őrizni, már az is hosszabb távon olyan vonzerőt képviselhet, amelyet az utánunk jövő generáció tud majd értékelni, erre építhet, és ez jelenthet kitörési pontot.

A társadalom átalakuló igényeire válaszképpen az egyén és a család szintjén is meg kell fogalmazni a rövid és hosszú távon tapasztalható környezeti gondokra való odafigyelés gondolatát. Erre nem csupán környezetvédelmi szabályok, intézkedések bevezetésével van szükség, hanem folyamatos, tudatos szemléletformáló tevékenységgel is.

A község kiemelten figyelmet szentel a környezeti nevelés hatékonyságának növelésére, nemcsak a gyermekek estében, hanem a lakosság környezeti tudatosság széleskörű elsajátítása érdekében is.

3.1. Épített környezet védelme, a települési környezet tisztasága

A közvetlen települési környezet képezi az ember mindennapi életterét. A települési közterületek (utak, járdák, parkok állapota) rendezettsége, tisztasága, a megfelelő növényzet – elsősorban őshonos, tájba illő fajok felhasználásával - nagymértékben javíthatja az ott élők közérzetét. A tisztaság és a növényzet számottevően növeli az ingatlanok értékét is.

Szerepe van a káros környezeti hatások, a portterhelés a gáz állapotú szennyező anyagok és a zaj csökkentésében.

Cél:

Kevesebb környezeti stresszhatást eredményező, jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása.

Intézkedés:

Gondoskodni kell a település meghatározó látványképének védelméről.

Önkormányzatnak folyamatosan figyelemmel kell kísérni és be kell tartatni a közterületek tisztántartásának rendjét, anyagi lehetőségei mellett a szebb, virágosabb környezet kialakítását. A zöldfelület fejlesztésében fokozott hangsúllyal kell szerepeltetni a települési tereket, amelyek potenciálisan a településképre jellemző, csendes pihenőparkok kialakítását, fejlesztését teszik lehetővé.

A folyamatosan használaton kívüli, beépítetlen belterületi magáningatlanok rendben tartására, gondozására kötelezettség előírása.

A településen az önkormányzat munkatársai, illetve a közmunkaprogram keretében foglalkoztatott személyek felelősek a köztisztaság fenntartásáért, továbbá ők végzik a település bekötőútja, valamint a külterületi utak menti kaszálásokat. Annak érdekében, hogy még hatékonyabban ellássák feladatukat, növelni kell a műszaki-, tárgyi-, és anyagi feltételeket.

A településen szeméthyűjtők kihelyezéséről és folyamatos fenntartásáról, üritéséről gondoskodni kell. A kihelyezésnél figyelembe kell venni a jelentkező lakossági igényeket. Ezzel a közterületeken képződő hulladék kulturált gyűjtése és elszállítása megoldható.

3.1.1. Zaj- és rezgés elleni védelem

Cél:

A lakosság egészségvédelme, a településen pihenést, kikapcsolódást kereső vendégek nyugalma érdekében a környezeti zajok elfogadható szintre mérséklése.

Intézkedés:

A belterületen létesíteni kívánt gazdasági létesítmények tervezése, engedélyezése során figyelembe kell venni a zaj- és rezgésvédelemre vonatkozó előírásokat, és az eljárásba be kell vonni a környezetvédelmi hatóságot. A zajvédelmi követelmények teljesítése az építési eljárás során valósul meg.

Zaj- és rezgés elleni védelem bármely zajt kibocsátó létesítmény csak abban az esetben üzemeltethető, vagy építhető, illetve bármely tevékenység csak abban az esetben folytatható, ha az általa kibocsátott zaj mértéke a környezetben a vonatkozó rendelet szerinti határértéket nem haladja meg.

3.1.2. Levegőtisztaság védelem

Az utóbbi két évszázadban a földön a levegő összetétele jelentősen megváltozott, ugyanis egyes légköri nyomgázok és aeroszol részecskék légköri mennyisége világszerte rohamosan emelkedik. Az emberiség létfeltételeit is veszélyeztető következmények elkerülése csak nemzetközi összefogással lehetséges, amelyben Magyarországnak és a településnek is az arányos felelősség elve alapján kell szerepet vállalnia.

Az éghajlatváltozás kockázatát csak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével lehetséges megelőzni. E gázok kibocsátása az energiatermelés, a közlekedés, egyes ipari tevékenységek és az intenzív mezőgazdasági termelés rovására írható, így a légkör védelme végső soron a nemzetgazdaságokat átszövő energetikai, közlekedési infrastruktúra, illetve a termelési-termesztési rendszerek fenntarthatóbb fejlesztését jelenti.

Kétsopronyon környezetet terhelő ipar nincs, így a legjelentősebb környezetterhelő tevékenység a közlekedés. A közúti közlekedési kibocsátások alakulásában három tényező játszik fontos szerepet: az üzemanyag és a gépjármű-állomány minősége, valamint a gépjárműhasználat mennyisége.

Cél:

A jó levegőminőség fenntartása, a település környezeti levegőminőségének javítása, különösen a NO_x, SO₂, és az ülepedő porszennyezés vonatkozásában.

Intézkedés:

A település belterületén lévő rendszeresen kezelt zöldfelület, park, virágágyás talaja megfelelő morzsás szerkezetű, de szerves anyagpótlásuk a változékony időjárás miatt folyamatosan szükséges. Játszótér vagy parkoló céljára használt zöldfelületek kitaposott növényzetét pótolni kell és az eredeti funkcióját helyreállítani, vagy valós igény esetén kiépített pormentesített utat, parkolót kell létesíteni.

A közterületen tárolt építési- és bontási anyagokat (homok, folyami sóder, bontási törmelék, stb.) takarással kell ellátni a porszóródás megakadályozása érdekében.

A pollenszennyezés mértékének csökkentése érdekében a kezelt zöldfelületeken a kaszálást a virágzás előtt minden esetben el kell végezni. A közterületek fásítása és a fafajta váltás során a légszennyezés szempontjából kedvezőtlen hatású fafajok (nyárfa, nyírfa, platán) telepítését kerülni kell.

A települési zöldfelületek mennyiségét és minőségi állapotát továbbra is fejleszteni szükséges.

Az avarégetés káros hatásának, a komposztálás hasznosságának propagálása, illetve az avarégetés rendjének, tiltásának szabályozása önkormányzati rendelettel.

3.2. Ivóvízellátás

A víz alapvető, pótolhatatlan lételeme minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek. A víz természeti erőforrásként is értékes. A felszíni és felszínalatti vizeket megannyi gazdasági tevékenységhez használják fel: turizmus, mezőgazdaság, ipar, bányászat és nem utolsósorban természetesen ezek az ivóvíz legfőbb forrásai. A víz megújuló természeti erőforrás, azonban a 3. Víz Világ Konferencián (Kiotó, 2003. március) is megfogalmazásra került az utóbbi évtizedek azon jelentős felismerése, hogy nem körültekintő használata és a globális igények szakadatlan növekedése (népességnövekedés a gazdasági növekedés, fogyasztás, „életszínvonal” növelés kényszerével párosulva) következtében az egészséges édesvíz hiánytól szenvedő lakosság aránya rohamosan emelkedik, a fenntarthatóságot veszélyeztetni, mi több, diplomáciai vagy akár fegyveres konfliktusok robbanhatnak ki a nem is oly távoli jövőben. Ennek elkerülése, érdekegyeztetés, a vízkészletek takarékosabb felhasználása érdekében számos globális kezdeményezés indult, mint pl. a „Water for Peace” – Víz a Békéért – program.

Cél:

Az ivóvízbázis védelme; rendezett felszíni vízelvezetés, fenntartható vízkészlet-gazdálkodás megteremtése, egészséges ivóvíz biztosítása, szennyvíz elvezetés megoldása csatornahálózattal, belterületi belvízi csatornahálózat rekonstrukciója, a külterületi termőföldek kiemelt védelme.

Intézkedés:

A közcsonnázás megvalósításáig az ingatlanokban keletkezett folyékony hulladék gyűjtéséről, kezeléséről és rendszeres elszállításáról a külön jogszabályban meghatározott műszaki és közegészségügyi előírások alapján gondoskodni kell.

Meg kell oldani a belterületi belvíz elvezető rendszerek rekonstrukcióját minél előbb a belvíz okozta káresetek megelőzése érdekében.

A talajvédelem fontosságára fel kell hívni az érintett gazdák és a lakosság figyelmét minden lehetséges fórumon, a hosszútávon fenntartható fejlődés és a település jövője érdekében.

3.3. Energiagazdálkodás

Cél:

A jelenleg is használt energiák felhasználásnak optimalizálása, megújuló energiaforrások támogatása a fosszilis energiahordozók használatával szemben. Energiacsökkentő beruházások megvalósítása és a lakosság ösztönzése ilyen beruházások megvalósítására.

Intézkedés:

Megújuló energiaforrások telepítése; megújuló, alternatív energiaforrások alkalmazása, a lakosság rendszeres tájékoztatása az energiák ésszerű, takarékos használatáról.

Szükséges a közvilágítás céljából működtetett hálózat rekonstrukciója vagy új hálózat kiépítése, a hagyományos izzók, lámpák lecserélésekor törekedni kell az energiatakarékos LED lámpák és kompakt fénycsővek alkalmazására, illetve ezzel egyidejűleg a lámpatestek egységesítésére.

A gázenergia ellátás racionalizálása, akár központosított beszerzés útján. Az energia felhasználás minimalizálása és takarékosan üzemeltethető eszközök alkalmazása.

Fenntartható fejlődés szempontjából nélkülözhetetlen az alternatív energiaforrások előtérbe kerülése a hagyományos energiahordozókkal szemben. Az alternatív energiák közül elsősorban a geotermikus energia és nap energia jöhet szóba. Másodsorban számításba jöhet még a mezőgazdaságból származó biomassa, illetve a hulladék kezelés során hasznosítható biogáz energia nyereség céljából.

Energiahatékonysággal, megújuló, alternatív energiaforrások alkalmazásával összefüggő ismeretek népszerűsítése, terjesztése, az iskolai oktatásba történő beillesztése, kampányok, tanfolyamok szervezése, kiadványok szerkesztése.

3.4. Zöldterület-gazdálkodás

Az épített környezet, azaz a település védelme, fenntarthatóvá, élhetőbbé tétele természetvédelmi, tájvédelmi, környezet egészségügyi és nem utolsósorban érzelmi-hangulati, mentális kérdés. A település szerkezete, zöldfelület-rendszere, arculata nagyban meghatározza a lakosság hangulatát, egészségét, azaz döntően befolyásolja az életminőséget.

A település épített világa, az épületek, utak, műszaki létesítmények rendszere biztosítja a település működőképességét, az egyes települési funkciók közti szükséges kapcsolatokat.

Cél:

Kevesebb környezeti stresszhatást eredményező, jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása.

Intézkedés:

A fák a zöldfelületi rendszer legfontosabb elemeit alkotják, és környezetvédelmi szempontból is domináns a szerepük.

A település jól fásítottnak számít, azonban egyes utcákon kihalt fák pótlását biztosítani kell.

A közterületek, park, játszóterek folyamatos gondozása (rendszeres fűnyírás, virágágyások), a település

körül a legveszélyeztetettebb részekben a növényzet kaszálása (utak szélé, hulladéklerakásnak kitett területek, stb.) függetlenül a terület jellegétől.

Zártkertek, más ingatlanok tulajdonosainak kötelezése a gyommentesítésre.

A fejlesztések során a fában szegény területeket kell előnyben részesíteni.

A zöldfelület fejlesztésében fokozott hangsúllyal szerepelnek a települési kis terek, amelyek potenciálisan a településképre jellemző, csendes pihenőparkok kialakítását, fejlesztését teszik lehetővé.

3.5. Természeti és építészeti értékek védelme

Cél:

Az országos és helyi védettség alatt álló természeti értékek védelme, a mű- emlékek, régészeti lelőhelyek, a településszerkezet és a településképp védelme. Ezek állagmegóvásán túl törekedni kell a védett természeti és építészeti értékek körének bővítésére.

Intézkedés:

A helyi jelentőségű védendő értékek további feltárása, megóvása, társadalmi elismertségük növelése (Szent István-szobor, II. világháborús emlékmű). A településfejlesztési programok végrehajtásánál a természetvédelmi igények fokozott szem előtt tartása, összehangolása.

3.6. Helyi közlekedésszervezés

Az EU új közlekedésfejlesztési irányelve kimondja, hogy át kell gondolni a közlekedési infrastruktúrák rendszerét, és törekedni kell a meglévő hálózatokon, a meglévő feltételek javításával, környezetkímélő módon megoldani a gazdaság szállítási, és személyforgalmi igényét. Az utak vonatkozásában a szélességnél figyelembe kell venni a távlati közművesítést (vízvezeték, földkábel) a csapadékvíz- elvezetést.

Cél:

A tömegközlekedés és az alternatív közlekedési módok igénybe vevőinek száma folyamatosan emelkedjen.

Intézkedés:

A települések közötti tömegközlekedés munkájának segítése fontos. A Békéscsabai Kistérség által működtetett szociálisan rászorulóknak közlekedési lehetőségeinek segítése. Az alternatív közlekedés települések belüli segítése, kerékpárút hálózat kiépítése a településeken belül és a két település között. Főbb kapcsolódó feladatok:

- a települések szilárd burkolatú úthálózatának pénzügyi lehetőségek függvényében történő felújítása
- településközpontok védelme,
- kerékpárutak építése a zsúfolt utak mentén és a két település között
- a külterületi földúthálózat karbantartása,
- alternatív közlekedési módok előtérbe helyezése és ezek segítése (kerékpár),

3.7. Az épített környezet védelme

A település szerkezete, zöldfelület-rendszere, arculata nagyban meghatározza a lakosság hangulatát, egészségét, azaz döntően befolyásolja az életminőséget.

A település épített világa, az épületek, utak, műszaki létesítmények rendszere biztosítja a település működőképességét, az egyes települési funkciók közti szükséges kapcsolatokat.

Cél:

A településkép harmóniájának fokozott védelme.

Intézkedés:

A veszélyeztetett lakások, lakóépületek állapotát fel kell mérni, és rendbehozatalához megfelelő stratégiát kell kidolgozni.

Az esztétikai, történeti és hagyományos, településközpontú szempontokat figyelembe vevő felújítási módszerek és programok megvalósítása a településkép kedvező befolyásolására.

A közcélú létesítmények és környezetük fenntartását, kulturált kialakítását fenntartani.

Egységes, környezetbe illeszkedő hirdető- és útbaigazító tábla rendszer alkalmazása.

Korszerű infrastruktúra hálózat kialakítása (pl.: elektromos közművek földkábelben létesíthetők).

4. ÖSSZEGZÉS

A települési környezet védelmével és a fenntarthatósággal kapcsolatos feladatok elsősorban a települési önkormányzatok feladat- és hatáskörében jelennek meg.

A településeket és az azok hálózati rendszerét létrehozó és fenntartó tevékenysége mellett az embernek gondoskodnia kell arról, hogy a településeknek és rendszerüknek a kiépítése környezetvédelmi szempontból a lehető legkedvezőbbben alakuljon. A terület- és településfejlesztés követelménye, hogy optimális környezeti sajátosságok alakuljanak ki, de ezek fenntartásának feltételeit is meg kell teremteni.

A települések környezetvédelmi helyzete az országos átlagnak megfelel. A település előtt álló tennivalók közül ki kell emelni az alábbiakat, melyek sarokkövei a települések programjának:

- Fontos feladat a lakosság, ezen belül kiemelten a tanuló ifjúság fenntarthatósággal kapcsolatos ismereteinek fejlesztése.
- Természeti értékek számbavétele, megóvása, fenntartása, helyreállítása.
- Az épített értékek megóvása és védelme.
- A pollenszennyezés mértékének csökkentése érdekében a kezelt zöldfelületeken a kaszálást rendszeresen el kell végezni, illetve a környező parlagon hagyott területek gyommentesítését meg kell oldani.

5. ZÁRADÉK

Az Önkormányzatnak minden cselekedetében, rendelkezésében a fenntarthatóság és a környezet tudatosság irányában hatónak kell lennie, minden törekvése és lépése ezen elvek érvényesülésére és megvalósítására kell hasson.

Feladat egy fenntarthatósági megbízott kijelölése az Önkormányzat alkalmazotti köréből, aki a fenntarthatósággal kapcsolatos intézkedéseket összefogja.

Fontos a fenntarthatósággal kapcsolatos tudásmegosztás biztosítása az Önkormányzatnál, amelyért a fenntarthatósági megbízott a felelős.

A fenntarthatósági terv legkorábbi felülvizsgálatára **2015. december 31. napjáig** sort kell keríteni.

Kétsoprony, 2013. július hó

